

Kaupunginhallitus

22.06.2009

Kaupunginhallituksen jaosto	20.04.2009	11	78 §
Kaupunginhallituksen jaosto	04.05.2009	5	93 §
334 §			1081 // 2009

Konserniohjauksen järjestäminen**Kaupunginhallituksen jaosto 20.4.2009 § 78**

Konserniohjauksen kehittämistä on viety eteenpäin valmistelemalla konserniohjauksen vastuunjakoa, jolla sovitaan konserniohjauksen valvontavastuista yhteisöittäin.

Konserniohjauksen vastuunjakoa käsittelevä aineisto lähetetään kaupunginhallituksen jaostolle perjantaina 17.3.2009 johtoryhmän käsittelyn jälkeen.

Vastuunjakotaulukko, LIITE

Ehdotus: Kaupunginjohtaja:

Keskustellaan konserniohjauksen menettelyistä ja vastuunjaosta.

Päätös: Kaupunginhallituksen jaosto:

Keskusteltiin konserniohjauksen menettelystä ja vastuunjaosta virkamiestyönä laaditun luonnoksen pohjalta. Keskustelussa esitettyjen kommenttien pohjalta luonnosta työstetään edelleen ja tuodaan se kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Kaupunginhallituksen jaosto 4.5.2009 § 93

Kaupunginvaltuusto on Mikkeli-konsernin ylin päätöksentekuelin, joka kuntalain mukaan päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 10.12.2007 ja velvoittanut kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt hyväksymään ohjeen omissa hallintoelimissään. Vuoden 2009 talousarvioissa kaupunginvaltuusto hyväksyi ja asetti merkittävimmille konserniyhteisöille tulostavoitteita.

Kaupunginjohtaja on asettanut organisaatiouudistuksen mukaisesti kaupungin johtoryhmän 1.2.2008, jonka tehtävänä on vastata konsernin strategian toteuttamisesta, toiminnan ja talouden suunnittelusta, tavoitteiden saavuttamisesta ja seurannasta sekä johtamisen ja organisaation kokonaiskehittämisestä.

Konserniohjeen mukaan ”Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden

antamista. Omistajaohjaus on ennen kaikkea kaupungin edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä, mutta myös konserniyhteisön sitouttamista hallituksen valinnalla ja yksittäisillä ohjeilla. Ohjauksen periaatteista päätetään konserniohjeen avulla. Konsernivalvonta tarkoittaa tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden arvioimista”.

Operatiivisesta konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa konsernijohto, jonka muodostavat kaupunginhallituksen jaosto ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus tai kaupunginjohtaja voi antaa yhteisön seuranta- ja ohjausvastuun nimetylle viranhaltijalle.

Konsernijohton tehtävänä on varmistaa kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän toiminta keskittymällä strategisiin prosesseihin, palvelutuotannon ohjaukseen sekä liiketoiminnan omistajaohjaukseen.

Kaupunginjohtajalla tai muulla kaupunginhallituksen määräämällä viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin tytäryhteisöjen yhtiö/yhtymäkokouksissa, valtuustoissa ja hallituksissa.

Konserniohjeessa on yhteisöille asetettu aktiivinen tiedonantovelvollisuus, mikä edellyttää, että tytäryhteisöt tuovat riittävän ajoissa kaupunginhallituksen tietoon ne asiat, joihin edellytetään kaupunginhallituksen kannanottoa, jotta kaupunginhallituksella olisi mahdollisuus ottaa kantaa.

Konserniohjeen mukaan ”Yhtiö- tai yhtymäkokousten tai vastaavien koolle kutsuminen ja esityslistojen lähettäminen on järjestettävä niin, että kaupunginhallituksella on tilaisuus ottaa käsiteltäviin asioihin kantaa kokouksessa. Siksi merkittävistä päätökseen tulevista asioista (esim. vaikutus 10% liikevaihdosta, kolmasosaa henkilöstöstä, investointien 40%:n lisäys) tulee tiedottaa konsernijohtolle jo ennen varsinaista esityslistan lähettämistä.”.

Valtuusto arvioi konsernin tavoitteiden toteutumista vuosittain tilinpäätöksissä. Kaupunginhallitus antaa konsernitilinpäätöksen yhteydessä tiedot kaupunginvaltuustolle konsernin toiminnasta ja taloudesta. Konsernin strategiasta johdetut tavoitteet riittävät konsernin ja sen tyttärien menestykselliseen johtamiseen. Arviointi perustuu konsernin toiminnasta ja taloudesta saatuihin tietoihin.

Tytäryhteisöt toimittavat riittävät tiedot konsernitilinpäätöksen tietojen lisäksi. Tytäryhteisöt tekevät myös oman arvionsa tavoitteidensa toteutumisesta tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätöksen yhteydessä havaitut tarvittavat korjaavat toimenpiteet

seuraaviin talousarvioihin, ellei tarvita nopeammin.

Kaupunginhallitus on 16.3.2009 hyväksynyt kaupungin sisäisen valvonnan ohjeen ja sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös valtuuston tytäryhteisöjen toiminnalle asettamien tavoitteiden toteutumista sekä konserniohjeen noudattamista erityisesti keskitetyissä konsernitoiminnoissa ja konsernin sisäisten palvelujen käytössä. Konsernivalvonnassa seurataan erityisesti riskienhallinnan toimivuutta konserniyhteisöissä.

Konserniohjauksen ja -valvonnan järjestämiseksi on tarkoitus, että valvonta- ja seurantavastuu delegoidaan kaupungin johtoryhmän jäsenille. Konserniohjauksen vastuunjakoa ja seurannasta on laadittu oheinen taulukko (vastuunjakotaulukko).

Kaupunginhallitus vahvistaa konserniohjeen nojalla konserniin kuuvuvin tytäryhteisöjen valvonnan vastuunjaon. Luonnos vastuunjakotaulukoksi on liitteenä.

Vastuunjakotaulukko LIITE

Ehdotus: Kaupunginjohtaja:

Jaosto valmistelee kaupunginhallituksen käsittelyä varten konserniin kuuvuvin tytäryhteisöjen valvonnan vastuunjaon.

Päätös: Kaupunginhallituksen jaosto:

Jaosto valmisteli pöytäkirjan selostusosan mukaisen konserniohjauksen vastuunjaon.

Kaupunginhallitus 22.6.2009

Valmistelija: kaupunginjohtaja Kimmo Mikander, puh. 194 2000

Kaupunginvaltuusto on Mikkeli-konsernin ylin päätöksentekuelin, joka kuntalain mukaan päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 10.12.2007 ja velvoittanut kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt hyväksymään ohjeen omissa hallintoelimissään. Vuoden 2009 talousarvioissa kaupunginvaltuusto hyväksyi ja asetti merkittävimmille konserniyhteisöille tulostavoitteita.

Kaupunginjohtaja on asettanut organisaatiouudistuksen mukaisesti

kaupungin johtoryhmän 1.2.2008, jonka tehtävänä on vastata konsernin strategian toteuttamisesta, toiminnan ja talouden suunnittelusta, tavoitteiden saavuttamisesta ja seurannasta sekä johtamisen ja organisaation kokonaiskehittämisestä.

Konserniohjeen mukaan ”Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on ennen kaikkea kaupungin edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä, mutta myös konserniyhteisön sitouttamista hallituksen valinnalla ja yksittäisillä ohjeilla. Ohjauksen periaatteista päätetään konserniohjeen avulla. Konsernivalvonta tarkoittaa tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden arvioimista”.

Operatiivisesta konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa konsernijohto, jonka muodostavat kaupunginhallituksen jaosto ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus tai kaupunginjohtaja voi antaa yhteisön seuranta- ja ohjausvastuun nimetyille viranhaltijalle.

Konsernijohton tehtävänä on varmistaa kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän toiminta keskittymällä strategisiin prosesseihin, palvelutuotannon ohjaukseen sekä liiketoiminnan omistajaohjaukseen.

Kuntakonsernia ja kunnallista liikelaitosta koskeva sääntely kuntalaissa 15.5.2007 alkaen on selvitetty kuntaliiton yleiskirjeessä 21.8.2007. Siinä on säännelty erityisesti kunnallisten liikelaitoksia koskevaa kuntakonsernin ohjausta. Liikelaitosten ohjaus on järjestetty yleiskirjeen mukaisesti ja valtuusto arvioi liikelaitosten tavoitteiden toteutumista tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi liikelaitoksen johtaja laatii ja antaa kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen jaostolle selvityksen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä konsernin henkilöstöpolitiikan noudattamisesta 7 kuukauden seurannan yhteydessä. Lisäksi liikelaitoksen johtaja antaa seuraavan vuoden talousarvion hyväksymisen jälkeen kaupunginhallituksen jaostolle selvityksen liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteuttamissuunnitelmasta ja selvityksen konsernin henkilöstöpolitiikan noudattamisesta. Henkilöstöpolitiikan noudattamisesta koskien kaupunginhallituksen jaosto antaa erilliset ohjeet selvitykselle, joissa erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstösuunnitelmaan ja henkilöstön palkkaustasoon muuhun kaupunkikonserniin nähden.

Kaupunginjohtajalla tai muulla kaupunginhallituksen määräämällä viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin tytäryhteisöjen

yhtiö-/yhtymäkokouksissa, valtuustoissa ja hallituksissa.

Etelä-Savon sairaanhoitopiirin merkitys kaupungin taloudessa ja vaikutus sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisessä on erityisen suuri, minkä vuoksi on nähty parhaimmaksi vaihtoehdoksi perustaa Etelä-Savon sairaanhoitopiirin ja Mikkelin johdon yhteistyöryhmä. Työryhmän tarkoituksena on parantaa organisaatioiden välistä tiedonkulkua, käsitellä strategisen tason linjauksia sekä edistää erikoissairaanhoidon ja peruskunnan perusterveydenhuollon yhteistyötä toiminnallisia ja taloudellisia haasteita yhteen sovittamalla.

Konserniohjeessa on yhteisöille asetettu aktiivinen tiedonantovelvollisuus, mikä edellyttää, että tytäryhteisöt tuovat riittävän ajoissa kaupunginhallituksen tietoon ne asiat, joihin edellytetään kaupunginhallituksen kannanottoa, jotta kaupunginhallituksella olisi mahdollisuus ottaa asioihin kantaa.

Konserniohjeen mukaan ”Yhtiö- tai yhtymäkokousten tai vastaavien koolle kutsuminen ja esityslistojen lähettäminen on järjestettävä niin, että kaupunginhallituksella on tilaisuus ottaa käsiteltäviin asioihin kantaa kokouksessa. Siksi merkittävistä päätökseen tulevista asioista (esim. vaikutus 10% liikevaihdosta, kolmasosaa henkilöstöstä, investointien 40%:n lisäys) tulee tiedottaa konsernijohtolle jo ennen varsinaista esityslistan lähettämistä.”

Valtuusto arvioi konsernin tavoitteiden toteutumista vuosittain tilinpäätöksissä. Kaupunginhallitus antaa konsernitilinpäätöksen yhteydessä tiedot kaupunginvaltuustolle konsernin toiminnasta ja taloudesta. Konsernin strategiasta johdetut tavoitteet riittävät konsernin ja sen tyttärien menestykselliseen johtamiseen. Arviointi perustuu konsernin toiminnasta ja taloudesta saatuihin tietoihin.

Tytäryhteisöt toimittavat riittävät tiedot konsernitilinpäätöksen tietojen lisäksi. Tytäryhteisöt tekevät myös oman arvionsa tavoitteidensa toteutumisesta tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätöksen yhteydessä havaitut tarvittavat korjaavat toimenpiteet huomioidaan seuraaviin talousarvioihin, ellei muutoksia tarvita nopeammin.

Kaupunginhallitus on 16.3.2009 hyväksynyt kaupungin sisäisen valvonnan ohjeen ja sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös valtuuston tytäryhteisöjen toiminnalle asettamien tavoitteiden toteutumista sekä konserniohjeen noudattamista erityisesti keskitetyissä konsernitoiminnoissa ja konsernin sisäisten palvelujen

käytössä. Konsernivalvonnassa seurataan erityisesti riskienhallinnan toimivuutta konserniyhteisöissä.

Konserniohjauksen ja -valvonnan käytännön järjestämiseksi on tarkoituksenmukaista, että valvonta- ja seurantavastuu delegoidaan kaupungin johtoryhmään kuuluville viranhaltijoille. Delegointipäätöksen tekee konserniohjeen nojalla kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja raportoi konsernivalvonnasta kaupunginhallituksen jaostolle.

Jatkossa konsernivalvonnan vastuuhenkilöt esitetään myös talousarviokirjassa.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:
Kaupunginhallitus hyväksyy selostusosassa esitetyt konserniohjauksen periaatteet.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Hyväksyttiin.